7/7121

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B 14.0.BHİ 01-203
Konu : Yazılı Soru Önergesi

22.5.2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞ'INA

İlgi: 07.05.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7121-15028/35789 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Mustafa GEÇER'in," Bazı yayın kuruluşlarının promosyon olarak verdikleri ürünlere" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/7121) esas nolu yazılı soru önergesinde Bakanlığımızla ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arzederim.

A.Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

7/7121

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA GEÇER'İN YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Halen yürürlükte olan 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında kanunun 11. maddesinde " ... Süreli yayın kuruluşlarının, süreli yayın dışında ikinci bir ürün verilmesinin taahhüt edildiği kampanyalarda kitap, dergi, ansiklopedi, afiş, bayarak, poster, sözlü veya görüntülü manyetik bant veya optik disk gibi süreli yayıncılık amaçlarına aykırı olmayan, kültürel ürünler dışında hiçbir mal ya da hizmetin taahhüdü ve dağıtımı yapılamaz. Her halükarda bu mal veya hizmetin piyasa değeri, tüketicinin kampanya süresince, süreli yayını satın almak için ödediği toplam bedelin %50'sini aşamaz ve bu şekildeki kampanyaların süresi 60 günü geçemez ....." ilkeleri yer almaktadır.

S.1. Günümüzde bazı yayın kuruluşlarının, süreli yayının yanında Beyaz Eşya, Televizyon gibi 4077 sayılı kanunun 11. maddesine aykırı ikinci bir ürün verdikleri görülmektedir. Bakanlığınız, kanuna aykırı promosyon uygulayan yayın kuruluşları hakkında ne gibi bir tespit yapmıştır? Eğer bir tespiti varsa, sonuçları nelerdir? Kanuna muhalefet eden ilgili yayın kuruluşları hakkında her hangi bir caza-i işlem başlatılmış mıdır?

S.2. Yayın kuruluşlarının süreli yayın dışında, verdikleri Beyaz Eşya ve benzeri ikinci ürünlerde %1 KDV ödedikleri, oysa; Beyaz Eşyada KDV oranının %26 olması sebebiyle, Devletin vergi gelirlerinden bir kaybı söz konusu değil midir? Devletin bu konuda alacağı tedbirler nelerdir?

S.3. Promosyon adı altında verilen mallara, yayın kuruluşunun %1 KDV uyguladığı bilinmektedir. Bu malların ticaretini yapan esnafın ise, mal bedelinin üzerine %26 KDV ilave ederek satması, ürünün fiyatını %25 arttırmaktadır. dolayısıyla bu malların ticaretini yapan esnafın aleyhine yapılan bir haksız rekabet değil midir? Bu esnafın haklarının korunması için nasıl bir tedbir almayı düşünüyorsunuz?

S.4. Süreli yayın kuruluşlarının Promosyon olarak verdikleri malların bedelini yasal defterlerine gider olarak yazdıklarından, vergi matrahları düşmektedir. Burada devletin vergi gelirlerinden bir zararı söz konusu değil midir?

CEVAPLARIMIZ:

"Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 15.01.1997 tarihli ve 4226 sayılı Kanun'la, değiştirilmiş olup, buna göre süreli yayın kuruluşlarının;

a) kitap, dergi, ansiklopedi, afiş, bayrak, poster, sözlü veya görüntülü manyetik bant veya optik disk gibi yayıncılık amaçlarına aykırı olmayan kültürel ürünler dışında promosyon yapamayacağı,

b) bu ürünlerin piyasa değerinin de tüketicinin kampanya süresince ödeyeceği toplam bedelin **%50'sini** aşamayacağı,

c) bu kapsamdaki kampanyaların (kupon biriktirme) süresinin **60 günü** geçemeyeceği,

hükmü getirilmiştir.

4077 sayılı Kanunda gerçekleşen bu değişiklikten sonra, yazılı basın kuruluşlarınca düzenlenen promosyon kampanyaları titizlikle takip edilmiş ve yasaya aykırı kampanya düzenledikleri tespit edilen;

- Şahin Ltd. Şti. (Akit Gazetesi),
- Ulusal Basın Gazetecilik Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş. (Star GAzetesi),
- Hürriyet Gazetecilik Matbaacılık A.Ş.,
- Sabah Yayıncılık A.Ş.,
- Milliyet Gazetecilik A.Ş'ye

toplam olarak 5.203.500.000.000. Tl. idari para cezası uygulanmıştır.

1999 yılının Haziran ayından itibaren, önceki uygulamaların aksine gazetelerinin ikinci ürün (hediye) olarak verildiği kampanyalar başlamıştır. Buna göre, çeşitli üretici ve ithalatçı firmalar tarafından düzenlenen taksitli – kampanyalar uyarınca; müzikseti, bisiklet, cep telefonu gibi ürünleri alabilmek için, gazete dağıtım şirketlerine günlük taksit yatıran tüketicilere, hediye olarak anılan gazeteler verilmeye başlanmıştır.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 4226 sayılı Kanunla değişik 11 inci maddesi hükmü gereğince, yalnızca **süreli yayın kuruluşlarının** kültürel ürünler dışında promosyon kampanyası düzenlemeleri yasaklanmış, diğer bir ifadeyle, üretici ve ithalatçılar tarafından düzenlenen kampanyalarda, günlük gazetelerin hediye ürün olarak verilmesine sınırlama getirilmemiştir.

Bu çerçevede, süreli yayın kuruluşu olmayan firmaların, bir süreli yayını promosyon konusu haline getirecek tarzda düzenledikleri kampanyaların, bazı tüketiciler nezdinde süreli yayın kuruluşlarınca gerçekleştirildiği şeklinde algılandığı anlaşılmaktadır.

Günlük taksitler şeklinde ürün bedelinin tamamının ödenmesini takiben, taahhüt edilen ürünün tüketiciye teslim edilmesi esasına dayanan bu tür taksitli kampanyalı satışlar, 4077 sayılı Kanunun 6 ve 7 nci maddelerinde düzenlenmiş olup, TRKGM-94/2-3 sayılı Taksitli Kampanyalı ve Kapıdan Satışlar Hakkında Uygulama Esaslarına Dair Tebliğ ile, bu tür satışların hangi şartlar altında ve ne şekilde yürütüleceğine dair daha ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır.